

21.11.2017

Dnro 446/2017

Puolustusministeriö

Viite: Lausuntopyyntöne 20.10.2017

SUOJELUPOLIISIN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ PUOLUSTUSVOIMISSA SEKÄ ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Puolustusministeriö on pyytänyt Suojelupoliisin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi henkilötietojen käsittelystä puolustusvoimissa sekä eräistä siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esityksellä pyritään selkeyttämään ja yhdenmukaistamaan puolustushallinnon henkilötietojen käsittelyä koskevaa lainsäädäntöä. Ehdotuksella tavoitellaan yhtenäistä, ymmärrettävää henkilötietolainsäädäntöä, jolla varmistetaan korkea tietosuojan taso. Luonnoksessa ehdotetulla uudistuksella keskitettäisiin yhteen lakiin puolustusvoimien henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset, joka osaltaan mahdollistaa paremmin sisäisesti johdonmukaisen henkilötietosääntelyn. Lausuntonaan Suojelupoliisi toteaa seuraavaa:

Suojelupoliisi pitää lakiluonnokseen omaksuttuja lainsäädäntötaparatkaisuja onnistuneina ja perusteltuja. Suojelupoliisi pitää lakiluonnosta kokonaisuudessaan hyvin valmisteltuna.

Lakiluonnoksen 12 §:n mukaan sotilastiedustelurekisteriä käytetään sotilastiedustelutehtävien suorittamiseksi. Ehdotetussa pykälässä ei ole määritelty tarkemmin mitä sotilastiedustelulla tarkoitetaan. Luonnoksen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan sotilastiedustelu itsessään kuuluu puolustusvoimien lakisääteisiin tehtäviin puolustusvoimista annetun lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Edelleen yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan sotilastiedustelu seuraa ja analysoi Suomen turvallisuusympäristön kehitystä, määrittää ympäristön muutokset ja tuottaa tietoa vallitsevasta tilanteesta päätöksenteon tueksi. Sotilastiedustelujärjestelmä antaa ennakkovaroituksen sotilaallisten uhkien kehittymisestä.

Suojelupoliisi katsoo, ettei sotilastiedustelun käsite täsmenny riittävällä tarkkuudella lakiehdotuksessa. Sotilastiedustelu käsitteenä kytkeytynee valmisteltavana olevaan sotilastiedustelulakiin. Suojelupoliisi katsookin välttämättömäksi, että lakiluonnoksen 12 §:ssä mainittu sotilastiedustelutehtävien käsite kiinnitetään tulevaisuudessa toimivaltuuslainsäädäntöön, mikäli ehdotettu sotilastiedustelulaki tulee voimaan. Suojelupoliisin käsityksen mukaan lakien jatkokäsittelyn puitteissa saattaisi olla mahdollista tehdä tämä viittaus sotilastiedustelulakiehdotuksen yhteydessä, jolloin asiaa olisi mahdollista avata laajemmin lausuttavana olevan lakiluonnoksen riippuvuudet muista esityksistä luvussa.

Lakiluonnoksen 37§:n mukaan rekisteröityä koskevat henkilötiedot poistetaan sotilastiedustelurekisteristä viimeistään 50 vuoden kuluttua viimeisen tiedon

merkitsemisestä. Käsittelyn perustetta ja tarpeellisuutta tulisi kuitenkin henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain 6 §:n nojalla arvioida viiden vuoden välein jo ennen kuin 50 vuoden enimmäisaika on täyttynyt.

Suojelupoliisi toistaa sotilastiedustelulakiluonnoksen yhteydessä lausuman kantansa, jonka mukaan sen on vaikea nähdä, miksi sotilaallisia uhkia koskevan analyysin tai ennakkovaroituskyvyn tuottaminen edellyttäisi henkilötietojen säilyttämistä 50 vuoden ajan. Pääsääntöisesti henkilötiedot eivät liene alun alkaenkaan keskiössä sotilasstrategisen tilannekuva-analyysin luomisen tai sotilaallisen ennakkovaroituskyvyn ylläpitämisen kannalta.

Suojelupoliisin päällikkö
Poliisineuvos



Antti Pelttari

Ylitarkastaja



Antti Wahlroos